

21/03/2023

Ο Δημήτριος Μεταλληνός στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κατερίνης για τον Εθνοϊερομάρτυρα Γρηγόριο Ε΄

/ [Επικαιρότητα](#)

Με την τελευταία εκδήλωση της για την Ακαδημαϊκή χρονιά 2022-2023 και με αφορμή τα 202 χρόνια από τον μαρτυρικό θάνατο του Εθνοϊερομάρτυρος Γρηγορίου του Ε΄ ολοκλήρωσε η Σχολή Γονέων - Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κατερίνης το μεγάλο αφιέρωμα της στα 200 χρόνια από την Εθνική μας Παλιγγενεσία.

Επίσημος ομιλητής και καλεσμένος ο Διδάσκων στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο **Δρ. Δημήτριος Μεταλληνός**, ο οποίος με λόγο ζωντανό και «ανατρεπτικό» αρκετές φορές καθήλωσε το ακροατήριο πραγματευόμενος τη ριζική διαφορά μεταξύ μυθιστορίας και ιστορικής επιστήμης στηριζόμενος στο παράδειγμα του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε΄.

Η ομιλία του Δρ. Δημήτριου Μεταλληνού

Ο Γρηγόριος ο Ε΄ ήταν Εθνάρχης! Αρχηγός των Ρωμιών. Η Επανάσταση δεν ήταν ταξική. Ήταν ο ξεσηκωμός ενός ολόκληρου Έθνους. Το ράσο ήταν πάντοτε σημαία της Επανάστασης.

Ο Γρηγόριος Ε΄ κρατάει ισορροπίες σε μια Αυτοκρατορία που το πρώτο κεφάλι που κινδυνεύει είναι του Πατριάρχη.

Τα μεγαλύτερα θύματα της ιδεολογικοποίησης της Ιστορίας είναι ο Πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄ το 1821 και ο Πατριάρχης Χρυσόστομος Σμύρνης το 1922.

Δύο μύθοι δεσπόζουν στην ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης: ο πρώτος είναι ότι την Επανάσταση του 1821 προετοίμασε ο Γαλλικός Διαφωτισμός και ο δεύτερος ότι η Εκκλησία ήταν απύσχα.

Η Αλλαξοπατριαρχία αποτελεί τη μεγαλύτερη πιστοποίηση ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο αντιστεκόταν στο Σουλτάνο.

Διετέλεσε 3 φορές Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1797 – 1798, 1806 – 1808 και 1818 – 1821). Αυτό αποδεικνύει από τη μια το κύρος του αλλά και ότι «ενοχλούσε» τον Σουλτάνο με τις ενέργειες του υπέρ των χριστιανικών πληθυσμών.

Πρώτη Πατριαρχία

- Ασχολήθηκε με κοινωνική δράση προς ανόρθωση Εκκλησίας και χριστιανικής κοινωνίας.
- Μεριμνήσε για την παιδεία, ίδρυσε σχολεία καθώς και το Πατριαρχικό Τυπογραφείο.
- Το 1797 – 1798 ο Ρήγας Φεραίος, ο πρωτομάρτυρας του '21, έθεσε τα όρια της Ρωμιοσύνης. Ο Γρηγόριος Ε΄ απευθύνθηκε στον Πρέσβη της Αυστρίας στην Κωνσταντινούπολη ώστε να φυγαδεύσει τον Ρήγα στην Πόλη και με μεσολάβηση του ίδιου του Γρηγορίου Ε΄ στο Σουλτάνο να τον διασώσει.
- Στηλιτεύει τις ιδέες του Γαλλικού Διαφωτισμού που αποδεικνύεται αντιθρησκευτικός. Ενώ δίδασκε ανεξιθρησκία τελικά στρέφεται κατά των θρησκειών. Ο Γρηγόριος Ε΄ προσπαθεί να υπερασπιστεί τα ελληνορθόδοξα παιδιά του.

Δεύτερη Πατριαρχία

- Υπήρξε δυσχερέστατη
- Η Ρωσία συνομολογεί με τη Γαλλία την ιστορική Συνθήκη του Τιλσίτ με την οποία δρομολογούνται αφενός ο διαμελισμός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και αφετέρου ο απελευθερωτικός αναβρασμός σχεδόν σε όλη τη Βαλκανική.
- Η κοινωνική φιλανθρωπία και οι υπέρ της ελληνικής παιδείας και γραμμάτων ενέργειες του προκάλεσαν ακόμα και τον έπαινο του Αδ. Κοραή που τις χαιρέτησε ως «επερχόμενην αναγέννησιν την Ελλάδος».

Τρίτη Πατριαρχία

- Η δυσκολότερη περίοδος του Νεότερου Ελληνισμού.
- Ο Κωνσταντίνος Σάθας στο ογκώδες αλλά πολύτιμο σύγγραμμα του με τίτλο «Τουρκοκρατούμενη Ελλάς» αναφέρει περίπου 80 κινήματα πριν από το 1821 που είχαν όμως δύο μειονεκτήματα: την τοπικότητα και το ότι ήταν ανοργάνωτα. Το 1821 προετοιμάζεται τουλάχιστον 14 χρόνια πριν την έναρξη της Επανάστασης.
- Ο Γρηγόριος Ε΄ δρα ως εκπρόσωπος της Εθναρχίας, δηλαδή της οικουμενικότητας όλης της Ρωμιοσύνης αλλά και του Ελλαδισμού, για να μην περιοριστεί η Επανάσταση στο Μαρία, τη Ρούμελη και τις Κυκλάδες.

- Ο Σουλτάνος Μαχμούτ Β΄ κάλεσε τον Σείχουλισλάμη να αρνηθεί και ο Σουλτάνος τον καθαίρεσε και τον κρέμασε.
- Θα μπορούσε να είχε φύγει από την Κωνσταντινούπολη και για Τρίτη φιρά, όπως είχε ήδη φύγει τις δύο προηγούμενες φορές στο Άγιο Όρος. Ο Σουλτάνος όμως έθεσε το δίλημμα: «Αν φύγεις, θα σφάξω όλους τους Ρωμιούς στην Πόλη» - περίπου 90.000 ψυχές! Ποια η θέση και η απόφαση ενός ηγέτη; Συνεχίζει να παίζει το διπλό παιχνίδι που ήξερε πολύ καλά και ενεργώντας φαναριώτικα παραπλανεί το Σουλτάνο.
- Προδότες και αποστάτες χαρακτηρίστηκαν από τους Οθωμανούς όλοι οι αρχιερείς.

- Μετά τον μαρτυρικό θάνατο του Γρηγορίου Ε΄ αποφασίζει το ρωμέικο να συστρατευθεί στον Αγώνα.
- Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 είναι η μακροβιότερη Επανάσταση στην παγκόσμια Ιστορία (1821 – 1828). Ο Γρηγόριος Ε΄ σχινοβατεί μεταξύ της εθναρχικής του αποστολής και της πολιτειακής.
- Έχει κατασυκοφαντηθεί από την «ελληνική» α-διανόηση και οφείλουμε την ηθική αποκατάστασή του.
- Δεν αρκεί μόνο η ανάγνωση της Ιστορίας αλλά η κατανόηση της με βάση τη χρήση ορθών κριτηρίων, σύγχρονων δηλαδή των ιστορικών γεγονότων και όχι σημερινών (ιστορικός αναχρονισμός). Έτσι αποφεύγεται από την επανάγνωση της Ιστορίας η δημιουργία μυθευμάτων.

